

I dag er det sådan, at der er en række programtilskud, syv i alt, som udgøres af en masse forskellige skæve beløb – 5.959 kr. og 10.439 kr. f.eks. – og som i høj grad sætter fokus på proces i stedet for at sætte fokus på resultater. Vi laver en forenkling, så kommunerne ikke skal sidde og administrere og notere noget, som udløser en masse programtilskud, og vi laver også en forenkling af administrationen i kommunerne.

Så vil jeg gerne rette det, jeg tror er en lille misforståelse. Politisk kan man jo stadig væk mene det, men det er altså ikke sådan, at arbejdsgruppen indstiller, at hjælp i særlige tilfælde ikke skal ind under reglen om 50 pct.s refusion. Det anbefaler de.

Det er KL, der ikke ønsker det, men det er sådan set ikke kun med hensyn til hjælp i særlige tilfælde. KL ønsker ikke, at refusionssatsen generelt sættes ned fra de 75 til 50 pct. De vil til gengæld gerne have, at resultattilskuddene hæves, og der er det, vi siger, at det ikke helt hænger sammen. Det, der hænger sammen, er, at vi reducerer refusionen, og at vi så hæver resultattilskuddene. Så det, som KL har indvendinger imod, er generelt, at vi reducerer refusionssatsen fra 75 til 50 pct., og det gælder altså ikke særligt for hjælp i særlige tilfælde. Og dette er ikke en anbefaling fra arbejdsgruppen.

Men jeg takker for de generelt positive tilkendegivelser og ser frem til det fortsatte arbejde i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 17: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love. (Indførelse af selvbetjeningsmodel, ny og forenklet udformning af forsørgelseskravet i familiesammenføringsager og reform af studieområdet). Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj). (Fremsat 4/10 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Fru Irene Simonsen som ordfører.

Irene Simonsen (V):

Da jeg sad og læste det her lovforslag, tænkte jeg: Det er simpelt hen sund fornuft hele vejen igennem. Det er den nemmeste måde at sige det på. Det er forenklinger, det er afbureaukratisering, og så er det en bedre service til de borgere, der skal benytte sig af systemet. Så det kan jo egentlig siges med enkelte ord: Det er sund fornuft at få det gjort.

Jeg vil også gerne rose ministeren for, at hun har taget fat i det her, for det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi længe har arbejdet på, at sagsbehandlingstiderne i Udlændingesservice skulle blive kortere. Det ser jeg frem til at de bliver nu. Jeg synes, der ligger rigtig mange gode forslag i hele det samlede lovforslag til, at vi kan få kortere sagsbehandlingstider, og det glæder vi os meget til.

Da det nu er fredag eftermiddag, vil jeg ikke bruge tiden på at gå alle de enkelte elementer i forslaget igennem. Jeg kan kun sige, at jeg ikke er stødt på noget, der er uhensigtsmæssigt. Der var en lille ting, men den har jeg så senere opdaget var på plads. Det var med hensyn til et af høringssvarene, der udtrykker lidt betænkeligheder vedrørende vejledningspligten. Det er sådan, at man, når man benytter sig af selvbetjeningsmodellen, kan få et afslag, hvis ikke alle oplysninger er indtastet. Der har det offentlige helt klart en vejledningspligt til at sørge for, at den, der får afslaget, også får en begrundelse for det, og får vejledning i, hvordan vedkommende så kan søge og komme videre, og besked om, hvad der eventuelt har manglet.

Jeg har fået dokumenteret, at den vejledningspligt også bliver opfyldt til fulde, så jeg og

Venstre har ingen betænkeligheder ved det her forslag.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil bare spørge, om Venstres ordfører kan kaste lys over, hvad det får af betydning for tilknytningskravet, at der lægges op til, at der skal være sådan en bekendtgørelse på området. Man efterlades lidt i uvished om, hvad det så er for nogle regler, der bliver lagt frem. Jeg går ud fra, at da det hele er sund fornuft, har Venstres ordfører også styr på, hvad det er for en fortolkning af tilknytningskravet, som man nu giver ministeren bemyndigelse til at gennemføre. Så kunne vi få kastet lys over det?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg går helt ud fra, at de praksisnotater, der har været på området i forbindelse med tilknytningskravet, og som i øvrigt er meget fornuftigt og objektivt stillet op, bliver indeholdt i den bekendtgørelse, der kommer på området.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er så de praksisnotater, som næsten er sagnomspundne, idet det jo altså har taget år og dag først at finde dem frem og siden at få dem offentliggjort, og så er der det, som vi også tidligere har diskuteret, vedrørende skelsættende afgørelser, som heller ikke er kommet frem.

Men jeg vil også lige spørge til en anden del af lovforslaget. Der tales i forbindelse med asylsager om det, synes man, meget fornuftige, at man lader dem løbe, indtil forholdene har ændret sig. Men der lægges ligesom op til, at der træffes en afgørelse landevis, hvor man siger: Nu kører det i det her land, og så kan vi trække tilladelserne tilbage.

Jeg vil gerne med udgangspunkt i f.eks. Kosovo spørge: Er det ikke korrekt, at man der ikke kan tale om, at alle de fra Kosovo, der har fået asyl, er i den samme situation i dag? Hvis man f.eks. kigger på romaerne og på anbefalingerne fra FN, kan man jo se, at det er sådan, at selv om situationen i dag er en anden, end dengang folk flygtede, er den vidt forskellig afhængigt af, hvem det drejer sig om. Derfor vil der fortsat være behov for, at man laver en individuel vurdering sag for sag og ikke sådan en nation for nation-sagsbehandling på det.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Det fremgår jo tydeligt af lovforslaget, at det skal tages op, i det øjeblik der er en forandring i det land, man er flygtet fra, det vil sige, at man har en mulighed for at vende tilbage. Så skal alle sagerne undersøges, og det bliver de også fremover. Men det er klart, at man også kan gruppere dem og effektivisere det her, sådan at man kan gå ind og sige: Her er der en gruppe, hvis sager ligner hinanden, så lad os prøve overordnet lige at kigge på det her. Det ville være en klar effektivisering, der kan være til fordel for flygtningene, fordi de netop får nedbragt sagsbehandlingstiderne og afgørelserne i den sammenhæng. Det værste er jo, at man skal gå og vente på en afgørelse.

Formanden:

Så er det fru Lotte Bundsgaard som ordfører.

Lotte Bundsgaard (S):

Der er mange gode ting i det her lovforslag. Man vil lette sagsbehandlingen og nedsætte sagsbehandlingstiderne, og man vil sikre et mere forenklet forsørgelseskrav og skabe en større gennemskuelighed i tolkningen af tilknytningskravet. Alt det synes vi jo ligesom Venstre er en rigtig god idé. Man kan undre sig over, at det skulle tage så lang tid, før der kom initiativer til at gøre noget ved de alt, alt for lange sagsbehandlingstider, vi har i Udlændingestyrelsen, der nu skal hedde Udlændingesservice.

Vi har gang på gang sagt til regeringen, at nu måtte man gøre noget. Vi er gang på gang kommet med forslag, og vi er glade for, at regeringen nu kommer med et lovforslag, som ser ud til at kunne rykke noget, ser ud til at kunne skabe nogle kortere sagsbehandlingstider. Vi er glade for, at regeringen er kommet os i møde med det her lovforslag.

Men vi har alligevel et par ting, vi gerne vil have undersøgt og diskuteret under udvalgsarbejdet. Med det her lovforslag indfører man den her selvbetjeningsmodel, der skal sikre en hurtigere sagsbehandling til alle, der har udfyldt ansøgninger korrekt. Det er jo en god idé. I dag er der som sagt alt for lang ventetid i Udlændingestyrelsen, som nu skal hedde Udlændingesservice. Så alle tiltag, der mindsker sagsbehandlingstiden, ser vi positivt på.

Men vi undrer os lidt over, hvorfor man ikke bare kan indføre det her princip uden at skulle straffe dem, der har brug for vejledning, for at

de kan udfylde skemaer og ansøgninger korrekt. Vi er også enige i de høringssvar, der påpeger, at der bør være en eller anden form for klageadgang, når ens sag bliver afvist.

Sidst frygter vi som flere af høringssvarene, at mange mennesker får afvist deres sag, ene og alene fordi de ikke har fået en god nok vejledning i, hvordan ansøgningen skal udfyldes.

I udvalgsarbejdet vil vi derfor gerne have svar på en række spørgsmål om den nye selvbetjeningsmodel.

For det første vil vi gerne vide, om man ikke kan bruge den nuværende lovgivning til at sikre en hurtigere behandling af uproblematisk sager, uden at man behøver at straffe dem, der har svært ved at gennemskue, hvordan ansøgningen skal udfyldes.

For det andet vil vi gerne have afklaret, hvordan man har tænkt sig at sikre – man har sikkert tænkt over det, men vi vil bare gerne have det afklaret – at ansøgerne får den korrekte vejledning.

For det tredje står der i lovforslaget, at der i ganske særlige tilfælde, hvor ansøgeren ikke er i stand til at oplyse sagen, kan ses bort fra selvbetjeningsmodellen. Vi vil også gerne have afklaret, hvad der menes med de her ganske særlige tilfælde. Nok om det.

Så til forsørgelseskravet. Her er vi jo meget enige i, at man skal kunne forsørge sin ægtefælle for at kunne opnå opholdstilladelse til ham eller hende. Vi er også enige i, at der har været mange problemer med det nuværende forsørgelseskrav. Det har været uigennemskueligt og til tider uretfærdigt. Derfor er vi sådan set glade for det nye forslag til forsørgelseskrav.

Men det afgørende er, og det må også være i alles interesse, at vi sikrer os, at vi ikke får flere tilfælde, hvor mennesker, uden at de var klar over det, har modtaget en ydelse, som har gjort, at de ikke kunne få en opholdstilladelse. For fremtiden vil det jo være sådan, at hvis man f.eks. får kontanthjælp, vil det medføre, at ens ægtefælles opholdstilladelse bortfalder. Det er vigtigt, at vi får afklaret, at vejledningen bliver rigtig, rigtig god for den her gruppe mennesker.

Kl. 15.30

Til sidst vil jeg sige, at ministeren med lovforslaget får en bemyndigelse til at fastsætte mere gennemskuelige regler for tilknytningskravet. Vi synes også, det er tiltrængt, at man får fastsat nogle mere gennemskuelige regler for tilknytningskravet, men vi forstår helt ærligt ikke, hvorfor ministeren har behov for at putte med

den her bemyndigelse, der skal klargøre tilknytningskravet.

Vi vil derfor i udvalgsarbejdet gerne have afklaret, hvordan ministeren vil bruge bemyndigelsen; især er vi interesseret i at høre, hvordan ministeren vil tolke ægtefællers samlede tilknytning til et land, da det jo ofte er det, der giver anledning til en del debat og store problemer. Det vil selvfølgelig glæde os, hvis ministeren allerede i dag vil redegøre for det. Ellers bruger vi bare lidt tid på det, når vi når til udvalgsarbejdet.

Alt i alt er vi Socialdemokrater altså positive over for forslaget og glæder os til et godt udvalgsarbejde.

Formanden:

Tak til fru Lotte Bundsgaard. Så er det hr. Jesper Langballe som ordfører.

Jesper Langballe (DF):

Det drastiske fald, der er sket i ansøgninger om asyl og familiesammenføring for slet ikke at tale om faldet i antallet af tilladelser siden maj 2002, er, som det allerede er blevet omtalt, blevet modsvaret af en fordobling af opholdstilladelserne til folk, der vil studere eller arbejde. Og det betyder jo, at Udlændingsservices arbejde i dag er af en helt anden karakter end tidligere. Derfor er en forenkling og modernisering af sagsgangene på sin plads.

De hidtidige regler har jo egentlig været et rudiment fra tidligere tiders elendighed, og kernen i det nye regelsæt er jo den såkaldte selvbetjeningsmodel. Jeg tror faktisk, at det skyldes Dansk Folkepartis specialist i sprogets røgt og pleje, hr. Søren Krarups påtale, at det kom til at hedde selvbetjening og ikke self service. Vi kunne egentlig godt have tænkt os en sådan for-danskning overført på styrelsens navn, sådan at den i forbindelse med den nye handlingsplans iværksættelse var kommet til at hedde Udlændingetjenesten i stedet for Udlændingesservice; navnet Udlændingetjenesten er der, synes jeg, lidt mere værdighed over. Det nye navn Udlændingesservice klinger måske lige lovlig markeds- og managementagtigt. Men nuvel, det er jo indholdet og ikke den sproglige indpakning, som det kommer an på.

Når man ser på indholdet, ja, så kunne nogle måske næsten tolke det nye begreb selvbetjening sådan, at man nu skal kunne trække sin opholdstilladelse i en automat. Men det er jo ingenlunde tilfældet, for faktisk dækker ordet

over, at der nu stilles de samme krav til udlændinge, der søger om noget – her opholdstilladelse – som man altid og alle vegne kræver af danskere, nemlig at man må gøre sig den ulejlighed, når man søger om noget, at bidrage til sagens opklaring ved at have de relevante papirer i orden og stille de relevante oplysninger til rådighed. Og er man ikke i stand til det, ja, så kan man selvfølgelig få vejledning, som det også klart og tydeligt er fremgået, men vil man ikke medvirke fremover, ja, så bliver man simpelt hen afvist.

Det er på tide, at udlændingemyndighederne ikke mere skal hale og trække oplysninger ud af enten sagens parter eller andre myndighedsvæsener, dels fordi det jo er et urimeligt ressourcespild for at imødekomme ansøgninger, som de pågældende altså alt for ofte ikke vil røre en finger for at finde oplysninger i forbindelse med, dels fordi den forsinkende sagsbehandling har været til stor gene for andre ansøgere, der havde god vilje til at fremme deres egen sag. Der bliver så altså en mellemgruppe mellem dem, der går glat igennem, og dem, der bliver afvist; en mellemgruppe, som får en længere sagsbehandlingstid, nemlig den, hvor oplysningerne foreligger, men hvor opholdsgrundlaget er tvivlsomt. Ja, man kan vel sige, at dette brud på tidligere tiders frustrerende barnepigesystem i sig selv repræsenterer et udmærket integrationstiltag ved at lade den enkelte opholdsansøger være ansvarlig for sin egen ansøgning og for sin egen skæbne.

Kl. 15.35

Det virker også fornuftigt, at ministeren på grundlag af de erfaringer, der indhøstes, bemyndiges til at fastsætte tilsvarende regler for andre typer af ansøgere, au pair-personer, arbejdstagere og praktikanter. Også om den ændrede tolkning af forsørgelseskravet må jeg sige med Venstres ordførers ord: Det er ganske almindelig sund fornuft. Dansk Folkeparti kan fuldt ud støtte loven.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

I forbindelse med bekendtgørelsen om tilknytningskravet, hvor der lægges op til, at ministeren bemyndiges, vil jeg gerne spørge hr. Jesper Langballe, om det, han forventer der skal ske i den kommende tid, er det, som vi andre var vidne til i forbindelse med udsendelsen »Den forbudte kærlighed«, hvor man altså ser hr. Jesper Langballe – nærmest med soveposen under ar-

men, som vi forstod det – hr. Søren Krarup og hr. Peter Skaarup marchere ind i ministerens mødelokale for at blive enige om, hvordan lovens ord og bogstav skulle udfoldes.

Er det det, som hr. Jesper Langballe forstår der nu lægges op til med den bemyndigelse, altså at definitionen af tilknytningskravet flyttes fra Folketingssalen til ministerens mødelokale, hvor de, der bliver inviteret, så, uanset om de har sovepose med eller ej, kan udlægge teksten.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg tror, hr. Morten Østergaard refererer til nogle udtalelser, som ikke er Folketingssalens medlemmer almindelig bekendt. Men jeg vil sige, at jeg overhovedet ikke forstår den bekymring, jeg synes, den er fuldstændig kunstig. Bemyndigelsen gælder jo ministerens mulighed for at fastsætte nogle regler. De regler er selvfølgelig i overensstemmelse med den lovgivning, vi har. Hvorfor det skulle medføre en ny fortolkning eller en ændret fortolkning af tilknytningskravet, forstår jeg ikke. Ganske vist har vi en kompetent integrationsminister, men jo ikke en, der aspirerer til at blive pave og sætte sig over lovens bogstav.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Nu er det jo sådan, at lovgivningen rummer et meget stort skøn – det står sådan set direkte i bemærkningerne – som man må anlægge i de her sager. Og det, der jo har været den løbende kritik bl.a. fra vores side, har været, at det har været meget ugennemsigtigt. Derfor bruger man vel også begrebet »at skabe gennemsigtighed« om det her, fordi praksisnotater ikke har været fremme, man har ikke villet lægge de afgørelser frem, som udmøntede lovgivningen.

Derfor er det jo interessant, når man i forslaget vælger at bede om at få en bemyndigelse til at lave en bekendtgørelse; det er jo i sig selv lidt særligt, for når man laver lovgivning, kommer der jo normalt en bekendtgørelse fra ministeren om, hvordan loven skal forstås. Men her sker det jo, fordi man vil lægge regler for et lovfastsat skøn.

Der vil jeg så bare spørge hr. Jesper Langballe: Var det ikke mere naturligt at fremlægge et præcist, specificeret tilknytningskrav og lægge det ind i lovforslaget i stedet for som nu at forsøge at lave nogle regler? Jeg går ud fra, at der i et eller andet omfang vel skal foregå noget politik i

den sammenhæng, og jeg går også ud fra, at det bliver dem, der har indført de nu gældende regler, som kommer til at definere det, frem for at det bliver lagt frem til åben debat i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Ja, jeg må indrømme, at den indvending fuldstændig går over – eller under – min forstand; jeg fatter den ikke. Lovreglen om tilknytningskravet eksisterer jo i forvejen, og den bliver der overhovedet ikke ændret ved. Med hensyn til hvorfor den skulle blive udsat, vil jeg sige, at den næsten ikke kan omtolkes, fordi den jo er så utrolig klar og enkel.

Jeg vil da også benytte lejligheden til at sige til hr. Morten Østergaard, at den bekymring, han gav udtryk for lige før, om, hvorvidt ... vent nu lidt ... nej, nu er klappen faldet ned. Hvad var det, hr. Morten Østergaard bekymrede sig for? Hr. Morten Østergaard bekymrer sig for så mange ting, så jeg dårlig kan holde rede på dem, så det må vente.

Kl. 15.40

Formanden:

Vi lader klappen være nede og siger tak til hr. Jesper Langballe. Så er det fru Henriette Kjær som ordfører.

Henriette Kjær (KF):

I Det Konservative Folkeparti synes vi, at dette forslag er udtryk for en fornuftig forenkling af en række procedurer i Udlændingesservice. Det er klart, at vi hele tiden skal se på, om man gør tingene på den mest hensigtsmæssige måde, så man opnår den mest effektive sagsbehandling. Derfor synes vi også, at indførelsen af en såkaldt selvbetjeningsmodel er et godt redskab til at få sagerne bedre oplyst fra begyndelsen.

Hvis man i forbindelse med en ansøgning om familiesammenføring eller tidsbegrænset opholdstilladelse sørger for at indsamle alle oplysninger og udfylde alle felter, ja, så kan Udlændingesservice hurtigt og effektivt behandle sagen og dermed træffe en hurtig afgørelse til gavn for de borgere, der måtte ønske det. Det er vigtigt at fremhæve, at Udlændingesservice i den forbindelse udarbejder nye vejledninger og skemaer, der er lette at udfylde, for alle ved jo, at det er et større og til tider uoverskueligt arbejde at udfylde ansøgningskemaer. Så vi håber, at de nye skemaer bliver meget pædagogiske og logiske;

der er mange ting, der skal vedlægges og dokumenteres, så jo enklere, jo bedre.

Med hensyn til selvforsørgelseskravet synes vi, det er fornuftigt, at man under sagsbehandlingen ser på, om den pågældende er selvforsørgende frem for at sidde og tjekke lønsedler. Det nye her er jo, at man i fremtiden vil se på, om den pågældende har modtaget hjælp til forsørgelse inden for det seneste år. Den herboende skal selv indhente en erklæring fra kommunen om, at han eller hun ikke har modtaget nogen hjælp efter loven om aktiv socialpolitik eller integrationsloven. Og det bliver virkelig en administrativ lettelse, at sagsbehandlere ikke længe skal sidde og tjekke lønsedler og sikre sig, at de ikke er mere end 3 måneder gamle. Så vi håber selvfølgelig, at den her lempelse vil frigøre ressourcer.

En forenklet og mere effektiv procedure for forlængelse af opholdstilladelser synes vi også er yderst fornuftig. Det, at man nu skal indsende en tro og love-erklæring, er fuldt ud rigeligt, særligt når det kombineres med en styrket kontrol, dels ved at se på indberetninger fra kommunerne, dels ved at foretage en række stikprøvekontroller.

De øvrige elementer i loven, der vedrører studerende, finder vi også meget fornuftige, så vi støtter loven.

Formanden:

Tak til fru Henriette Kjær. Og så er det hr. Morten Østergaard som ordfører.

Morten Østergaard (RV):

Lad mig først komme med en betragtning af sådanne mere generel og sproglig karakter. I den her integrationsammenhæng taler vi jo tit om vigtigheden af gode dansk kundskaber. Og der synes jeg, at man nogle gange kan blive bekymret over integrationsministerens eller ministeriets evner i den retning. I hvert fald synes jeg indimellem, at der er et sprogbrug, der i nogle sammenhænge kunne lugte fælt af falsk markedsføring.

Lad mig starte med at referere til den handlingsplan, som ligger til grund for forslaget her, og som jo kom på baggrund af, at Udlændingestyrelsen fik en meget kritisk rapport fra Rigsrevisionen og nærmest sådan fik et certifikat på, at man ikke leverede en ordentlig service. Det reagerede ministeren prompte på og skiftede logo for styrelsen. Fremover skulle den hedde Udlændingesservice. Altså, da man ligesom havde

fået at vide, at man ikke leverede en ordentlig service, skulle man hedde Udlændingesservice. På en eller anden måde virker det jo sådan lidt pudsigt. Det var måske mere naturligt at vente, til man kunne dokumentere, at man leverede en service, før man begyndte at bryste sig af det.

Nu fremlægger man så et forslag om en selvbetjeningsmodel, indledningsvis for ansøgere om familiesammenføring og tidsubegrænsede ophold. Og hvad er så det? Er det noget med, at der er en eller anden automatik, som der normalt er i forbindelse med selvbetjening, altså at man går hen og får sin familiesammenføringstilladelse eller sin tidsubegrænsede opholdstilladelse uden at være afhængig af ventetiden i styrelsen, som navnet ligesom antyder? Nej, tilsyneladende handler det jo om, at fuldt oplyste sager skal behandles hurtigere, og det er jo helt fornuftigt. Men det fremgår også af bemærkningerne, at det kan man allerede gøre i dag. Det står der direkte i lovforslaget.

Nej, som jeg læser forslaget, handler det derimod om, at man ønsker hjemmel til at skabe større konsekvenser, hvis ansøgningerne er fejlagtigt udfyldt. Og der må man jo så spørge sig selv: Hvis en ansøgning om familiesammenføring eller tidsubegrænset opholdstilladelse, som jo trods alt er noget, der har en ganske vidtrækkende betydning for dem, der søger om det, er mangelfuldt udfyldt, skyldes det så, at ansøgerne sjusker eller er ligeglade med resultatet af deres ansøgning, eller skyldes det måske snarere, at reglerne er meget komplekse, at dokumentationskravene er omfattende, og at vejledningen er mangelfuld eller fraværende? Der tror vi altså mest det sidste.

Kl. 15.45

Derfor står vi lidt uforstående over for, hvorfor man ikke bare tager de her initiativer, men ligesom undlader at indføre de meget graverende konsekvenser, hvis folk eventuelt ikke har forstået den vejledning, de har fået – hvis de har fået vejledning. Til det, fru Irene Simonsen sagde om vejledningspligten, er vi i hvert fald nødt til at sige, at den har altså været der hele tiden. Så hvis der i dag er mange ansøgninger, der er mangelfuldt udfyldt, så tyder det på, at der har været problemer med vejledningen, i hvert fald hvis man som os har det udgangspunkt, at folk nok er interesseret i at aflevere en korrekt udfyldt ansøgning om familiesammenføring eller tidsubegrænset ophold.

Derfor må det være dér, indsatsen skal være. Man kan næsten sige, at antallet af fejludfyldte

ansøgninger kunne være sådan et slags service-mål for styrelsen fremover: jo færre fejludfyldte ansøgninger, jo bedre. Vi synes i hvert fald, det er meget pudsigt, at man tørrer ansvaret af på dem, der ansøger, og kalder det selvbetjening. Altså, der er det så, at vi er tilbage i de sproglige finurligheder, for der hopper kæden ligesom lidt af.

Så vil der med forslaget ske en administrativ forenkling i forbindelse med forsørgelseskravet. Den forenkling er helt fornuftig, og der deler vi de bemærkninger, som allerede er faldet. Vi undrer os lidt over, at der skal en ny indberetningsordning fra kommunerne til. Så vidt vi ved, registreres alle ydelser jo i forvejen i andre systemer, og der burde man kunne lave datagenbrug.

Vi undrer os særlig over den sjuskede formulering i forslaget, som også KL i sit høringssvar er bekymret over, for hvordan skal man vejlede udlændinge, som søger om hjælp, om, hvilke ydelser der har opholdsretlige konsekvenser, når det af lovforslaget blot fremgår, at det drejer sig om enkeltstående ydelser af mindre størrelse, der ikke direkte relaterer sig til forsørgelse m.v.? Der må vi altså under udvalgsbehandlingen have en fuldstændig og udtømmende oversigt over, hvad der har opholdsretlige konsekvenser, og hvad der ikke har, så man præcis ved, hvad der er gældende.

Tiden løber jo, men jeg synes, at der generelt er nogle væsentlige problemer i lovforslaget. Desværre er det ikke lykkedes at få Institut for Menneskerettigheders høringssvar med i høringen. Det er, så vidt jeg ved, indleveret til tiden, men det er altså ikke en del af høringssnotatet eller andet. Jeg vil bare lige citere fra den overordnede konklusion fra Institut for Menneskerettigheder, for at det dog er hørt:

»Institut for Menneskerettigheder finder generelt, at bemærkningerne til udkastet på flere punkter er utilstrækkelige og upræcise og derved skaber uklarhed om de enkelte foreslåede bestemmelsers nærmere indhold.«

De ting vil vi altså forsøge at få skabt klarhed over, og der er en lang række ting. Jeg når ikke at nævne dem alle sammen her, men jeg kan starte med at sige, at det for os er meget uklart, hvorfor man er nødt til at ændre de principper, vi normalt har vedrørende persondataloven om samtykke, i forbindelse med at man henter oplysninger om folk. Vi kan ikke se, hvorfor det ikke skulle være muligt at opnå samtykke til, at man undersøger folks forhold i de her sager.

Der er også en række andre bekymringer, som gør sig gældende, bl.a. er der i høringssvarene omkring forsørgelseskravet nævnt nogle bekymringer af handicaporganisationer om, hvorvidt ydelser til handicappede også er medtaget.

Til sidst er jeg nødt til at nå at slå fast, at vi synes, det er meget betænkeligt, at man giver, jeg tror det er fire eller fem bemyndigelser til ministeren i lovforslaget. Jeg har i mine korte bemærkninger været inde på det omkring tilknytningskravet. Vi synes, at det er meget betænkeligt, at man på det her meget stormombruste område skal overlade så mange ting til ministeren, og vi vil under lovbehandlingen søge via samråd m.v. at få klarhed over, hvad det reelt betyder, når bl.a. ansvaret for tilknytningskravet bliver overladt til ministeren.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Irene Simonsen.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg kan bare lige summere op på vejledningspligten og så lige rette lidt til, hvad angår det, jeg netop sagde i min ordførertale. Det var jo, at det har været væsentligt for mig at sikre, at den gode vejledningspligt, der er blevet opfyldt tidligere, også bliver opfyldt fremover med det nye system. Så det her handler ikke om, at jeg på noget tidspunkt har sagt, at det ikke foregik tidligere, altså indtil nu, men at jeg ville sikre, at det også var lige så godt fremover.

Det er jo ærgerligt, at hr. Morten Østergaard sådan har den der bekymrede, lidt negative holdning, når der skal ske noget, der er sund fornuft, men det er ikke ualmindeligt. Jeg har under behandlingen af et lovforslag tidligere på dagen også diskuteret med De Radikale om det, og der eksisterer mange bekymringer i Det Radikale Venstre, og det er da godt, der er nogle, der bekymrer sig. De skal bare vide, at 80 pct. af bekymringerne aldrig bliver til noget.

Så vil jeg godt lige spørge hr. Morten Østergaard om noget til sidst. Hr. Morten Østergaard sagde tidligere i et spørgsmål til hr. Jesper Langballe, at der i bemærkningerne stod skrevet, at der i forbindelse med tilknytningskravet foretages et stort skøn. Kunne hr. Morten Østergaard fortælle mig, hvor i bemærkningerne det står, for jeg kan ikke finde det?

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Ja, men jeg vil ikke love, at jeg kan gøre det her fra talerstolen, for det kræver, at jeg lige finder det rigtige sted. Det er muligt, at jeg kan, hvis fru Irene Simonsen vil gøre sig den ulejlighed at spørge en gang til, så jeg kan nå at finde det præcise sted.

Kl. 15.50

Med hensyn til det med vejledningspligten var pointen med mit indlæg blot at sige, at når det fremgår af bemærkningerne – og det har jeg ikke hørt af fru Irene Simonsen er uenig i at det gør – at man i dag kan give en hurtigere behandling i sager, der er fuldt oplyste, er det min opfattelse, at hvis der var en vejledning, der gjorde, at folk kunne finde ud af at lave deres ansøgninger, er der ikke behov for det, man ønsker hjemmel til her, nemlig at afvise de ansøgninger, der ikke er fuldt oplyste. Hvis vejledningen var i orden, ville der være basis for at opnå de fordele, der fremgår her. Det er også derfor, jeg påpeger, at det da i hvert fald er helt bizart, når man kalder det selvbetjening.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

I det her lovforslag er det netop også beskrevet, hvordan vejledningen vil være. Den vil være mere tilgængelig, og den vil blive endnu bedre, end den har været indtil nu. Og det håbede jeg jo hr. Morten Østergaard ville se som noget positivt.

Men nu håber jeg, hr. Morten Østergaard med sin bladren finder det citat, som han kom med tidligere om, at der foretages et stort skøn – det skulle stå i bemærkningerne. For nu har jeg været dem igennem, og jeg kan simpelt hen ikke finde det. Og jeg vil bare høre, om det er en af hr. Morten Østergaards sædvanlige fordrejninger af tekster, eller om det virkelig står der og jeg har overset det.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Nogle dage er man mere heldig end andre. Det er måske min heldige dag i dag. På side 18 i bemærkningerne står der:

»Vurderingen af parrets samlede tilknytning til Danmark bygges i dag i vidt omfang på et skøn, som foretages i den enkelte sag på baggrund af praksis.«

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Ja, jeg tror, jeg vil til at nummerere hr. Morten Østergaards bekymringer, de kan være vanskelige for en ældre mand at holde rede på. Men nu er klappen i hvert fald gået op igen. Det var hr. Morten Østergaards kritik af, at man i vurderingen tog det land for land i stedet for mand for mand, og at man derfor burde tage de kosovarens sager – kosovarer, der har siddet længe i hjemsendelsesposition – op igen, jeg ville sige noget til.

Der overser hr. Morten Østergaard jo fuldstændig, at man i lovens og konventionernes forstand er flygtning, når man er personligt forfulgt, og ikke når der uro i et land, ikke når der hist og her springer en bombe, som ikke er målrettet, men som dræber sagesløse i flæng. Det er meget kedeligt, men det er jo et vilkår, som man deler med alle sine landsmænd. Og jeg går ikke ud fra, at hr. Morten Østergaard mener, at man, når man nu har vurderet de pågældende kosovarens situation igen, skulle drage den konsekvens, at man evakuerede alle kosovarer til Danmark. Man er selvfølgelig nødt til at begynde land for land, især når der ikke finder nogen personlig forfølgelse sted.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det allersidste forstod jeg ikke. Jeg er enig med hr. Jesper Langballe i, at hvis der finder en personlig forfølgelse sted, er der basis for asyl – det er klart, det er det, der er reglerne om asyl.

Når jeg er blevet bekymret – og jeg medgiver gerne, at vi prøver at påtage os bekymringer i den her sammenhæng, og det synes vi at der var nogle flere, der skulle overveje at gøre – er det igen med henvisning til Institut for Menneskerettigheders notat. De er jo sat i verden for at holde øje med den her lovgivning og menneskerettighederne i den sammenhæng. Instituttet påpeger i notatet, at »den foreslåede nye forlængelsesprocedure på asylområdet om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser til (tilsyneladende) hele nationaliteter er retligt uholdbar ...«.

Der er det bare, at jeg siger, at jeg går ud fra, at et flertal i Folketinget ikke vil gøre noget, der er retligt uholdbart. Derfor påpeger jeg bare, at der måske under udvalgsbehandlingen er behov for at få præciseret netop det, vi er enige om, nemlig at det er en individuel behandling. Men jeg er i øvrigt meget enig i, at det er bedre at lade

sagen løbe, indtil der er noget nyt i den i stedet for at rende og forlænge den hele tiden.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg må sige, at det citat overbeviser mig altså ikke. Institut for Menneskerettigheder har gang på gang vist sig i stand til at indhulle ethvert retligt problem i tågebunker af vrøvl.

Kl. 15.55

Men altså, hr. Morten Østergaard forstod ikke det sidste, jeg sagde. Det, jeg prøvede at sige til sidst, var jo, at man selvfølgelig må begynde med at se på problemet land for land. Og det vil sige, at et land, hvor der ganske vist er uro, hvor det af og til kan være farligt at gå på gaden, men hvor der ikke finder nogen personligt målrettet forfølgelse af mennesker sted, ikke er flygtningeproducerende i lovens eller konventionernes forstand. Derfor giver det ikke nogen mening at sige, at nu må de pågældende kosovarens situation – de kosovarer, der er i hjemsendelsesposition – være ændret, nu skal man tage deres sager op igen. Først når man har afgjort, at der i et land finder personlig forfølgelse sted, ja, så må man tage det mand for mand.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Ja, det er jo så lige netop det, som er kernen i det her. Jeg vil sige til det med Institut for Menneskerettigheder, hvis juridiske ekspertise vi altid læner os meget op ad, at sådan til sammenligning er hr. Jesper Langballe anledning til langt flere radikale bekymringer end Institut for Menneskerettigheder.

Med hensyn til det konkrete spørgsmål prøvede jeg jo netop at give det eksempel med situationen omkring Kosovo, for der er situationen jo den, at vi nu, nærmest som hr. Jesper Langballe lægger op til, har besluttet os for, at det er blevet et dejligt sted at være, og derfor kan man godt rejse hjem. Men situationen er jo den, at FN, som er dernede, siger, at det ikke er så dejligt et sted at være, hvis man er roma og har haft samarbejde med serberne; så er det ikke så godt at komme tilbage. Og det er jo derfor, at vores nervøsitet går på, at hvis man bare, som hr. Jesper Langballe i mange andre sammenhænge har gjort sig til talsmand for, ligesom afgør asylsager sådan en bloc for hele nationaliteter, overser man tit nogle problemer, som kan være til stede, også efter at der er sket et skifte i styret, eller der er en ny situation i landet. Det er den bekym-

ring, vi rejser her og håber, vi kan blive betrygget i gennem udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Det er med hensyn til tilknytningskravet, hvor hr. Morten Østergaard jo må være en glad mand i dag og forhåbentlig også stemme for det her forslag, fordi det jo lige præcis opfylder det, hr. Morten Østergaard gerne vil, det har nemlig mere gennemsigtighed og overskuelighed i forbindelse med netop tilknytningskravene

Hr. Morten Østergaard får det til at lyde, som om det hele flyder. Det gør det jo ikke, man kører jo efter praksis, men selvfølgelig også efter en række objektive kriterier, og de er også beskrevet her i lovforslaget. Det drejer sig eksempelvis om, hvor lang tid personen har boet i Danmark, og om, hvorvidt en eller begge har tilknytning til andre personer i Danmark, f.eks. familie osv. Der er en række fastlagte kriterier, der bliver lagt vægt på. Og så står der jo netop her i forslaget, og det undlod hr. Morten Østergaard at læse op, at:

»Med henblik på at skabe større overskuelighed og gennemsigtighed foreslår regeringen, at tilknytningskravet gøres til genstand for særlig regulering i en bekendtgørelse.«

Det er jo det, hr. Morten Østergaard ønsker, nemlig at man samler den her praksis og de objektive kriterier, og så bliver der lavet en bekendtgørelse. Der er altså visse ting, der ikke er egnede til at være i en lov. Det er derfor, man bruger bekendtgørelser og gør det i stort omfang, fordi det er et mere smidigt redskab. Og derfor vil jeg gerne spørge hr. Morten Østergaard, om han ikke synes, at det er et fremskridt.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Altså, det er jo korrekt, at man bruger bekendtgørelser, det er helt normalt. Men så vidt jeg ved, er det ikke normalt, at man er nødt til at bede Folketinget om bemyndigelse til at lave en bekendtgørelse. Det er noget, man laver, når man har fået vedtaget en lov, så udmønter man den i en bekendtgørelse. Jeg tror da, vi ville få travlt, hvis vi hver gang, der sendes en bekendtgørelse ud, skulle have en minister ind i Folketingssalen og vedtage et nyt stykke til en lov.

Det er derfor, at jeg forstår det sådan – og jeg lader mig gerne overbevise om noget andet under udvalgsbehandlingen, hvis det ikke er rigtigt – at siden man er nødt til at have en bemyn-

digelse til det, er det jo, fordi man vil lægge regler for et lovfastsat skøn. Det er jo en ærlig sag, og det synes vi er rigtigt, men det kommer da lidt an på, hvad det er for nogle regler, man lægger. Og det er jo derfor, jeg spørger her: Hvordan skal den bekendtgørelse se ud? Hvilken praksis vil der blive?

Jeg må sige, at det da et eller andet sted er en tilståelsessag, efter at vi nu i jeg ved ikke hvor lang tid, stort set siden det blev indført, har råbt op om, at der var problemer med gennemsigtigheden, fordi man ikke ville lægge praksisnotater frem, fordi man ikke ville lægge sager frem, som var med til at fortolke de her ting i praksis. Så er det da selvfølgelig bedre at få en bekendtgørelse, men det afhænger da bestemt af, hvad der kommer til at stå i bekendtgørelsen. Og det er jo derfor, at jeg siger, at hvis man har fundet ud af, at der er for vidt et skøn på det her område, var det måske klogere at lægge nogle regler frem i Folketinget, så vi kunne diskutere, hvordan de her ting skal forstås.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Så bliver jeg nødt til at spørge hr. Morten Østergaard, om han virkelig ønsker, at det her skal reguleres ved paragraffer, om tilknytningskravet skal skrives ned i en lov med meget firkantede paragraffer uden mulighed for skøn? Det synes jeg så er et problem. Det er jo netop derfor, at regeringen ønsker en bekendtgørelse, der også kan ændres på baggrund af praksisændringer eller andre ting, sådan at vi ikke herinde skal have det op og skal ændre loven hver gang. Det kunne jo ske tit, men vil forhåbentlig ikke gøre det. Altså, jeg bliver nødt til at spørge, om man virkelig mener, at de her regler skal nedfældes i en lov.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Der skal altså ikke herske nogen tvivl om – det glemte jeg også at sige før – at i Det Radikale Venstre synes vi, at man skulle fjerne tilknytningskravet for danske statsborgere. Det er jo sådan set en meget klar melding fra vores side; det er vores politik og har været det længe. Og gjorde man det, havde man ikke brug for nogen regler af nogen slags, kan man sige.

Kl. 16.00

Det, der er problemet her, er, at ministeren beder om en blankocheck til at lave en bekendtgørelse. Vi er enige i, at der mangler gennemsigtig-

hed, og at der mangler overblik over området, og vi har den påstand, at det har været en meget hård kamp at komme dertil, men vi synes, det ville være rimeligt, at vi i løbet af lovbehandlingen får klarhed over, hvad der kommer til at stå i den bekendtgørelse, altså hvordan teksten udlægges, for det har virkelig været et kæmpeproblem, og alle, der har arbejdet på området, har sagt: Kan vi ikke godt få indseende med, hvordan praksis er på det her område?

Da vi spurgte til det første gang, fik vi svaret, at man ikke lige havde en samlet oversigt over praksisnotaterne, og derfor kunne man ikke vide, hvordan praksis var, og sendte det over til Folketinget. Det er derfor, vi siger: Inden vi lægger os fast på, om vi vil støtte det eller ej, er vi da nødt til at vide, hvordan reglerne fortolkes.

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det fru Lotte Thiim Bertelsen.

Lotte Thiim Bertelsen (SF):

Fru Irene Simonsen indledte med at sige, at lovforlaget var sund fornuft hele vejen igennem. Til det vil jeg da sige, at i SF er vi enige i, at det er fornuftigt at forenkle og afbureaukratisere. Så langt kan vi være helt enige med Venstre.

Dog er vi alligevel betænkelige eller måske skal vi sige med De Radikales ord bekymrede. Det drejer sig om flere ting. Først er der selvbetjeningsmodellen. Der er jo flere høringsvar, der har påpeget, at der er fare for retstab ved, at ansvaret for, at sagen er fuldt oplyst, lige pludselig kommer til at ligge på ansøgeren. Det synes vi er bekymrende, og vi synes også, at der er en tendens til, at den her selvbetjeningsmodel mere peger i retning af, at man gerne vil kunne afgøre de nemme sager hurtigt, og de andre vil man så afvise. På den måde kan man måske komme hurtigere igennem sagerne, men jeg forstår i virkeligheden egentlig ikke helt tanken bag.

Man angiver her, at man vil udarbejde nye vejledninger og skemaer, som er mere entydige og letforståelige. Det synes vi er meget positivt, og det synes vi man skulle fremhæve i langt højere grad end at sigte på at afvise nogle, for at de så kan søge igen.

Derfor synes vi, at vi under udvalgsarbejdet bliver nødt til at snakke lidt om, hvorvidt det reelt er en selvbetjeningsmodel, eller om det er en ny praksis for, hvordan man afgør sager, eller hvad der lige ligger i det. Vi vil helst ikke have, at vi kommer ud i, at de ansøgere, som måske

har svært ved at udfylde skemaer eller lignende, kommer i klemme her.

Så er der det om forsørgelseskravet ved familiesammenføring. Vi synes også, det er positivt, at det ikke længere er afgørende, præcis hvor meget man tjener, og at der sker en afbureaukratisering, sådan at man blot skal kunne sige, at man er selvforsørgende, og at man ikke skal dokumentere og se på lønsedler og alt muligt.

Vi synes også, det er positivt med hensyn til forlængelse af opholdstilladelse, at der også her sker en afbureaukratisering, og at man indfører de her tro og love-erklæringer.

Så kommer vi til tilknytningskravet, og det er jo der, vi i SF nok bliver nødt til at stå af på det her lovforslag. Vi synes, det er meget bekymrende, at man indfører en bemyndigelse til fortolkning af det her lovkrav. Vi synes, det er et meget vigtigt og politisk følsomt område. Især over for de mennesker, det berører, er det et meget følsomt område, og derfor vil vi ikke bare være med til at udstede en blankocheck til, hvordan det her kan fortolkes. Det vil vi gerne arbejde meget med i udvalgsarbejdet.

I det hele taget er vi jo ikke særlig glade for tilknytningskravet, så det kan godt være, at det i sig selv gør, at SF vil stemme imod forslaget, når vi når dertil.

Jeg vil slutte af med det positive, og det er, at der jo foreslås nogle ændringer på studieområdet, som vi synes er meget fornuftige og positive, og dem kan vi sådan set godt tilslutte os.

Formanden:

Tak til fru Lotte Thiim Bertelsen. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Endnu en gang skal vi behandle ændringer af udlændingeloven. Det burde måske i virkeligheden snart være på tide, at vi indfører et lovgivningsstop på det her område, ikke fordi Enhedslisten er tilhænger af de gældende regler, men simpelt hen fordi det bliver mere og mere tydeligt, at der er tale om symbolpolitik og stramninger styret af Dansk Folkeparti.

Som hr. Jesper Langballe for nylig sagde i DR's dokumentar om den forbudte kærlighed, har han og hr. Søren Krarup opholdt sig så meget i Integrationsministeriet, at de har overvejet at tage deres soveposer med til forhandlingerne. Jeg er ikke klar over, om de to præster vitterlig har liggeunderlag og sovepose ved siden af en eller anden kopimaskine i ministeriet, man hvis

jeg var integrationsminister ville jeg sige det samme, som de to herrer plejer at sige til udlændingene: Så smut dog hjem!

Kl. 16.05

Det var blot en indledende kommentar om den generelle lovgivningsiver på udlændingeområdet.

Med hensyn til det forslag, vi har til behandling nu, synes vi faktisk, at der er nogle gode elementer, og dem vil vi sådan set meget gerne støtte, men vi mener samtidig, der er elementer i forslaget, som gør i hvert fald mig skeptisk, og som måske kan få os til at hælde til at stemme imod forslaget.

Enhedslisten er tilhænger af en forkortet sagsbehandlingstid og en øvre grænse for behandlingstider i familiesammenføringssager, men på den anden side kan vi godt være betænkelige ved, hvordan denne såkaldte selvbetjeningsmodel vil komme til at fungere i praksis. Vi er bekymrede for, at forslaget vil ramme skævt, sådan at veluddannede nemt vil kunne få nedbragt deres sagsbehandlingstid, mens udlændinge, som socialt og uddannelsesmæssigt måske er ringere stillede, også vil få ringere muligheder.

Selv om ministeren i forslaget godtgør, at man vil lave enklere og simple skemaer, er Enhedslisten ikke tryk ved modellen. Vi frygter, at forsimplingen reelt ikke vil føre til, at Udlændingeservice på trods af den flotte navneændring vil garantere en tilstrækkelig service for udlændinge, og vi frygter også, at modellen vil kunne føre til, at der foretages direkte formalitetsafvisninger for manglende eller mangelfuld udfyldning af skemaer.

Vi er samtidig positivt indstillede med hensyn til at forenkle reglerne vedrørende forsørgelseskravet. Det er fint, at det bliver nemmere at godtgøre, at man kan forsørge sin ægtefælle, men det må kræves, at det ikke fører til, at personer smides ud af landet, hvis der ikke kan godtgøres forsørgelse rent midlertidigt, som der står, eller der foreligger undskyldelig manglende evne til at opfylde kravet. Hvad vil det f.eks. betyde, hvis man bliver fyret eller syg og derfor kortvarigt må bede om offentlig hjælp? Enhedslisten vil derfor bede ministeren om at komme med en vurdering af, hvad disse ændringer vil betyde i praksis.

For så vidt angår tilknytningskravet, er det positivt, at man sikrer større gennemsigthed for borgerne med hensyn til opfyldelse af kravet, men vi mener faktisk, at det udgør så cen-

tralt et element i familiesammenføringsreglerne og rummer en potentiel mulighed for diskrimination, at vi er betænkelige ved at overlade ministeren denne beføjelse, især når hr. Langballe og hr. Krarup åbenbart føler sig så meget hjemme i ministeriet, at de overvejer at medbringe soveposer. Vi mener, at tilknytningskravet skal diskuteres og præciseres åbent i Folketinget.

På den baggrund vil Enhedslisten som sædvanlig gå positiv og glad og fro ind i udvalgsbehandlingen og efter denne udvalgsbehandling tage endelig stilling til forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Så er det integrationsministeren.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Tak for bemærkningerne til lovforslaget.

Det her lovforslag er, kan man sige, den lovgivningsmæssige opfølgning på den handlingsplan, jeg præsenterede for det nye Udlændingeservice tidligere på året.

Planen er at sikre en kortere sagsbehandlingstid, at være bedre til at udnytte de it-muligheder, der er i dag, og muligheder for at udveksle oplysninger offentlige myndigheder imellem i stedet for at ulejlige borgere med, at de skal oplyse det flere gange.

Lovforslaget her indeholder en række elementer.

Først er der indførelsen af det, vi kalder selvbetjeningsmodellen, som jeg sådan set havde forventet ville få nogle bemærkninger med på vejen. I den sidste del af processen under det forberedende lovgivningsarbejde var der, vil jeg gerne afsløre, store diskussioner om, hvad vi skulle kalde det, og vi lavede en lang liste. Det skulle jo også være noget, som var til at huske. Jeg er helt enig i, at man kan lægge mange ting i ordet selvbetjeningsmodel, og man kan diskutere det. Vores konklusion var, at når alt kom til alt, var det det bedste udtryk, men al respekt for, at det kan der komme nogle reaktioner på. Det har faktisk været genstand for meget diskussion mellem mig og mit departement.

Kl. 16.10

Tilbage står, at vi gerne vil sikre en bedre gennemsigtighed i, hvad det er for en sagsbehandling, vi kan tilbyde, og at vi kan blive meget tydeligere i fremtiden med at sikre en klarhed over, hvilken sagsbehandlingstid man kan forvente for sin sag.

Hr. Morten Østergaard nævnte, at der ikke lå et høringsnotat på hørings svarene fra Institut for Menneskerettigheder. Det gør der, men hørings svarene fra Institut for Menneskerettigheder, fra Retssikkerhedsfonden og fra Advokatrådet kom ind, tror jeg, 8 dage senere end fristen eller i hvert fald i forhold til alle de andre, og derfor er der et høringsnotat, som er sendt over nogle dage senere, men der ligger også et høringsnotat på de hørings svar.

Jeg er sådan set helt enig. Jeg er selv optaget af, at man skal sikre vejledningspligten, som stadig væk vil være der, og et stykke ad vejen mener jeg faktisk, at med det her lovforslag bliver det endnu mere forpligtende, og det har vi også forsøgt at beskrive, også i høringsnotatet. Det er et meget vigtigt element, og det vil jeg gerne være med til at tage ansvar for. Vi skaber en større gennemsigtighed med hensyn til, hvad det er for nogle oplysninger, der kan gøre, at man kan komme hurtigere igennem. Det gælder både for dem, der kan gøre det hurtigt, og dem, som ikke selv har oplysningerne – eller der kan være forskellige andre årsager – at der selvfølgelig ligger en vejledningspligt. Det vil være sådan, at når man giver afslag på baggrund af, at ansøgningen ikke er fuldt oplyst, er der en forpligtelse til at give en klar vejledning i, hvad det er for nogle oplysninger, der mangler, så vi så vidt muligt kan sikre, at man kan komme med en ansøgning indeholdende de manglende oplysninger.

Lovforslaget indeholder også et nyt og forenklet og mere tidssvarende forsørgelseskrav i familiesammenførings sager, og jeg er glad for de positive tilkendegivelser, der er kommet. Det har været tungt, sådan som system er nu. Her får vi lavet et system, som er meget lettere at administrere og mere gennemskueligt. Jeg er enig i, hvad der har været sagt om nogle af de her små beløb. Jeg har faktisk selv været med til at ændre bekendtgørelsen, fordi der har været nogle tilfælde, hvor nogle er faldet ned i et hul, hvilket jeg tror vi alle sammen har været enige om ikke var det, der var meningen, i hvert fald slet ikke fra de partiers side, der stod bag lovforslaget. Det skal der stadig væk være mulighed for, men et mere forenklet forsørgelseskrav.

Så ligger der jo også det i lovforslaget, som ikke så mange har nævnt, men som jeg mener for alvor vil få betydning for sagsbehandlingstiden, nemlig forlængelsessager. Det er sådan, at når man skal have forlænge sin sag, når det drejer sig om familiesammenføring, skal man sådan set have gennemgået det hele igen. Det er utro-

lig tungt, og jeg tror, at omkring 97 pct. af sagerne er der absolut intet i. På baggrund af den erfaring, vi nu har på det her område, kan vi, kan man sige, vende det her med forlængelserne om og sige, at nu skal man blot skrive under på en tro og love-erklæring kombineret med, at vi udnytter de muligheder, der ligger i it og kommunikation myndighederne imellem, og indberetningsmuligheder, så vi ikke skal ulejlige folk med, at de skal udfylde papirer og igennem møllen en gang til. Det er en meget markant forenkling, som jeg selv glæder mig meget til at vi kan sætte i værk.

Så er der indførelse af en godkendelsesprocedure for uddannelser og kurser. Vi har fra tid til anden haft sager oppe om folk, der har tilmeldt sig et højskoleophold – og også andre studier – og så ikke rigtig har været til stede. Det er vi nødt til at stramme op over for, og derfor bliver der en indberetningspligt for uddannelsesinstitutionerne.

Omvendt befinder vi også i en tid, hvor uddannelsesinstitutioner er meget dynamiske og nedlægger og opretter nye uddannelser, og Udlændingesservice er ikke dem, der sidder og er kompetente til at vurdere uddannelsers indhold – de er kompetente til så meget andet – og derfor har jeg ønsket, at vi skal have nogle meget klare linjer i samarbejde med Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet, fordi det er dem, der har ekspertisen, og vi er nødt til at lave et samarbejde med dem om, at det er dem, der vurderer uddannelser, det gør vi ikke. Til gengæld er det os, der vurderer, om der er grundlag for opholdstilladelse. Det får vi nu sat mere i system og også igen gjort mere gennemsigtigt ved, at man nu klart kan slå op, hvilke uddannelser der giver ret til opholdstilladelse, så vi ikke skal starte forfra med at vurdere uddannelserne hver gang.

Kl. 16.15

Jeg skal sige, at det her omkring uddannelser er et af de steder, hvor der er en bemyndigelse til mig som minister. Jeg kan forstå, at det er noget, hr. Morten Østergaard beklager. Men den bemyndigelse går bl.a. ud på, at vi får listet de her uddannelser op. Jeg synes selv, det ville være ret uhensigtsmæssigt, hvis det var noget, vi skulle fastsætte i en lov, og jeg skulle komme til Folketinget, hver gang der blev oprettet en ny uddannelse, som udlændinge skulle gives adgang til at blive optaget på. Som fru Henriette Kjær nævnte det, er det et noget mere fleksibelt værktøj at have en bekendtgørelse, som uddannelser lø-

bende kan puttes på, efterhånden som de bliver oprettet.

Den anden bekendtgørelse, der lægges op til, er vedrørende tilknytningskravet, som har fået en række bemærkninger. Hr. Morten Østergaard spurgte på et tidspunkt – jeg tror, det var i et spørgsmål til hr. Jesper Langballe – om ikke det var bekymrende, at man nu flyttede fortolkningen af tilknytningskravet ud af Folketinget og over på ministerens bord.

Sagen er faktisk den, at det, man gør med en bekendtgørelse, er, at man flytter fortolkningen af tilknytningskravet fra praksisnotater i Udlændingesservice, altså hos embedsmænd og i administrationen, over på det politiske bord hos ministeren og i højere grad, kan man sige, *gør mig* ansvarlig. Det er faktisk den bevægelse, der sker.

Hr. Morten Østergaard gør et stort nummer ud af det og spørger: Hvad er nu det her for noget? Sagen er, at hvis der skal kunne laves sådan en bekendtgørelse, er jeg nødt til at have en bemyndigelse. Jeg har faktisk ikke i lovgivningen i dag en bemyndigelse til at lave en bekendtgørelse, så jeg kan ikke lave den bekendtgørelse, hvis Folketinget ikke giver mig en bemyndigelse, og så vil vi sådan set bare fortsætte med det, det er i dag: at det er praksisnotater, som bliver udarbejdet i Udlændingesservice. Så det her vil faktisk øge retssikkerheden for borgeren, det vil øge gennemsigtigheden; der vil være en klarere henvisning end i dag til: Hvad er mine rettigheder? Hvad er retningslinjerne?

Men til hele spørgsmålet om definitionen af tilknytningskravet vil jeg sige, at det her jo er en bekendtgørelse, som skal ligge inden for rammerne af lovgivningen, som den er i dag. Det lægger vi ikke op til at ændre. Generelt bliver der i det her lovforslag sådan set ikke lagt op til at ændre på nogen betingelser – vi har forsørgelseskravet, ellers er betingelserne de samme – men vi ændrer på, hvordan vi kan administrere det på en hensigtsmæssig måde.

Så jeg kan ikke lave en bekendtgørelse. Som hr. Morten Østergaard stod heroppe og sagde: Jamen den kan ministeren vel bare lave. Nej, det kan jeg ikke; jeg skal have en bemyndigelse fra Folketinget, og det flytter ikke noget ud fra Folketinget, væk fra det politiske bord, tværtimod flytter det fra administrationen over til en minister og dermed et politisk ansvar.

Det var gennemgangen. Lad mig lige knytte nogle få bemærkninger til noget af det øvrige, der er blevet sagt. Jeg har nævnt og kommenteret

det om høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder. Det var specielt fru Lotte Bundsgaard, der flere gange var inde på det her med vejledningen. Jeg er helt enig. Specielt i høringsnotatet til høringssvarene fra Institut for Menneskerettigheder, Advokatrådet og Retssikkerhedsfonden har vi gjort noget ud af at beskrive det, for det har været ret vigtigt for mig. Jeg var ikke i tvivl om, at det var noget, der ville være opmærksomhed omkring, og det har jeg også selv, så vi har gjort meget ud af i det høringsnotat at beskrive, hvad vi mener med det, og jeg vil meget gerne i udvalgsarbejdet sikre, at det bliver beskrevet udførligt, for det er selvfølgelig vigtigt, at det er sikret.

Formanden:

Der er nogle korte bemærkninger til ministeren, først fra hr. Morten Østergaard.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Med hensyn til det med tilknytningskravet vil jeg spørge ministeren, om ikke det var rimeligt at give os et indblik i, hvad det er, ministeren har tænkt sig at skrive i bekendtgørelsen. Det kunne ske i et samråd under lovbehandlingen, eller det kunne ske skriftligt, men på den ene eller den anden led er det, hvis man overvejer at stemme for det her lovforslag, jo rart at vide, hvad det er, man konkret bemyndiger ministeren til, frem for at udstede en blankocheck. Så det skal være mit første spørgsmål.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Hr. Morten Østergaard kan være helt rolig, for det her er ikke en udstedelse af en blankocheck. Bekendtgørelsen om tilknytningskravet vil rammes ind af eksisterende lovgivning og det, der i dag står om tilknytningskravet i de praksisnotater, der løbende er blevet lavet, som ligger på nettet, og som bliver oversendt til udvalget. Det er det, der er udgangspunktet. Der lægges ikke op til en ændring af tilknytningskravet.

Der lægges op til, at vi, sådan som tilknytningskravet administreres i dag ud fra de praksisnotater, der ligger i dag, og den lovgivning, der ligger i dag, får beskrevet det i en bekendtgørelse og dermed får sikret en bedre gennemsigtighed og en bedre retssikkerhed for den enkelte.

Så der er ikke lagt op til nogen som helst ændringer i tilknytningskravet, som hr. Morten Østergaard kender det i dag.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes nu alligevel, det ville være rart at have nærmere indseende i, hvad bekendtgørelsen kommer til at indeholde, og det vil vi forfølge. Men jeg er under alle omstændigheder glad for, at ministeren endelig er kommet til den erkendelse, at der har manglet gennemsigtighed på området.

Så vil jeg spørge vedrørende den såkaldte selvbetjeningsmodel: Er det korrekt forstået, at alle de ting, der handler om at lave en hurtigere betjening af fuldt oplyste sager, kan man allerede i dag, og at det eneste, der søges hjemmel til, er afvisning på grund af formelle fejl? For der er det jo, at man i høringssvaret fra retssikkerhedsfonden siger, at det altså er en meget anderledes forståelse af vejledningspligten og den måde, den normalt praktiseres på i den danske offentlige forvaltning.

Det er derfor, vi synes, at alt det, der her taler for ansøgeren, kan man gøre i forvejen. Det eneste, man forsøger her, er at slippe af med nogle sager, som man så ikke skal behandle, og tørre ansvaret af på ansøgeren, så vidt jeg kan se. Men det kan være, jeg kan blive klogere.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Helt formelt ja, er det det, som der gives mulighed for med lovforslaget, men tingene hænger altså sammen, og muligheden for, at vi kan sikre og garantere en sagsbehandlingstid for de sager, der er oplyst, er betinget af, at vi også kan få lov til at sige, at sender man en mangelfuld ansøgning ind, bruger vi i stedet kræfterne på ved afslaget at lave en klar vejledning om, at der stadig væk mangler de og de oplysninger. Så har ansøgeren mulighed for at sige: O.k., dem finder jeg så lige, og så sender jeg ansøgningen ind en gang til.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu hørte jeg ministeren i sin svartale sige om hele det her spørgsmål om bemyndigelse og bekendtgørelse, at begrundelsen for, at det er udformet på den her måde – ifølge ministeren – er, at man så at sige overfører ansvaret fra embedsmændene direkte til ministerens bord i form af

en bekendtgørelse. Det undrer mig meget. Jeg kan ikke forstå det.

Jeg vil bare have ministeren til at bekræfte, at det i alle tilfælde, uanset hvordan det bliver udformet i praksis, er ministerens ansvar – bekendtgørelse eller ej.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det var sådan set egentlig mere for at illustrere i forhold til det, som hr. Morten Østergaard havde sagt om, at nu flytter vi det ud af Folketinget, at jeg sagde det. For ja, det har hele tiden været mit ansvar, og jeg har hele tiden stået til ansvar for det. Jeg har ikke haft problemer med at stå ved det ansvar. Vi har også haft samråd, hvor vi har drøftet de her ting. Så det var sådan set blot til illustration af, hvad det er for en bevægelse, der sker mere tydeligt end i dag i forhold til hr. Morten Østergaards billede af, at nu blev der flyttet noget ud af Folketinget. Det gør der ikke.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er jeg faktisk glad for at få at vide, for hvis det virkelig er rigtigt, så ville det i bagklogskabens lys have været meget, meget klogt af ministeren at præcisere i bemærkningerne til lovforslaget, hvad en sådan bekendtgørelse skulle indeholde. Det ville have været klogt. Men det er jo for sent nu.

Til gengæld vil jeg så spørge ministeren, om hun er indstillet på i betænkningen over det her lovforslag at få skrevet så præcise retningslinjer som muligt for, hvad det er, der kommer til at stå i en bekendtgørelse om tilknytningskravet i forbindelse med den bemyndigelse, som ministeren vil få, når lovforslaget blive vedtaget.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det gør jeg gerne, for der er ikke nogen planer om at ændre på tilknytningskravet. Det er beskrevet, som det er i lovgivningen tilbage fra i 2002, og så har vi de udviklede praksisnotater i dag. Så det leverer jeg gerne.

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er i forlængelse af det her. Det var godt at få at vide, at ministeren faktisk har ansvar for praksisnotaterne, eller hvad der faktisk sker. Nu ligger det så klart, at det ikke er rigtigt, at ansva-

ret, kan man sige, flyttes; ansvaret ligger fortsat hos ministeren.

Men det kan da ikke være rigtigt, at det simpelt hen bare er præcis det samme. Jeg ved, at de der praksisnotater er lidt store og måske indimellem sådan lidt uregerlige at have med at gøre. Det vil vel sige, at der sker et eller andet på ministerens bord i den proces. Eller er det helt forkert? Bliver det ordret det samme, som der står i praksisnotaterne?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Altså, det kan jeg ikke rigtig stå og svare på her. Jeg kan sige her fra Folketingets talerstol, at der i det her intet ligger om at ændre på noget i tilknytningskravet eller måden, det bliver administreret på i dag. Vi vil blot putte det ind i rammen af en bekendtgørelse, og for at kunne gøre det kræver det en hjemmel i lovgivningen, og det er det, jeg beder om. I dag bygger det alene på praksisnotater, som man laver i Udlændingservice, og som selvfølgelig er oppe at vende på ministerens kontor. Nu putter vi det ind i rammen af en bekendtgørelse.

Lad mig for øvrigt sige, at en bekendtgørelse jo ikke er hemmelig. Folketingets medlemmer har jo alle muligheder – ligesom de har med praksisnotaterne – for at følge med og se i bekendtgørelsen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes fredag den 3. november 2006 kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.27
